N°. 95. | 1855.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar, die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 24 APRIL.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 3den dezer, n°. 2, zijn benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw de officieren van gezondheid der 1ste klasse bij de zeemagt *C. C. F. Gruelman* en *H. L. Oudenhoven* en de officieren van gezondheid der 1ste klasse bij de landmagt dr. *T. S. Hermus* en dr. *J. A. Fles*.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 18den April 1855, n°. 71, zijn verleend de volgende pensioenen, als aan:

NAAM.	QUALITEIT.	Bedrag van het pensioen	Artt. der wet van den 9den Mei 1846 (*Staatsblad* n°. 24) in verband met de wet van 3 Mei 1851 (*Staatsblad* n°. 49), krachtens welke het pensioen is verleend	Redenen van pensionering.
P. van der Voort,	referendaris der directie van het grootboek der nationale schuld,	2013	5 en 43	wegens ouderdom en diensttijd.
[illegible]	[illegible] bij de directie als boven.	1260	id.	id.
H. A. Kooman,	arrondissements-directeur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Groningen.	2645	id.	id.
D. R. Stallinga,	ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Nes (Ameland).	640	id.	id.
B. J. Heermans,	commies der 1ste klasse bij 's Rijks belastingen te Harlingen.	331	5 en 43	wegens ligchaamsgebreken.
C. van der Linden,	id. der 2de klasse te Valkenswaard.	216	id.	id.
H. van Dijk, wed. [illegible]	in leven commies bij 's Rijks entrepôt te Rotterdam.	198	50 en 51	wegens verkregen regten.
C. Knijpers, wed. van J. W. Hageman,	in leven commies der 2de klasse bij 's Rijks belastingen.	261	id.	id.
[illegible]	Idem.	143	id.	id.
[illegible]	[illegible]	43	id.	id.
M. S. Bebhmann, wed. van P. de Steenst,	in leven visiteur bij 's Rijks belastingen.	[illegible]	id.	id.

Bij Koninklijk besluit van den 7den April 1855, n°. 55, is aan *Hendrik Jacob Eerligh*, voormalig griffier bij het kantongeregt te Doetinchem, ten laste van den Staat een pensioen verleend ten bedrage van f 136 's jaars, op grond van artt. 5 en 43 der wet van den 9den Mei 1846 (*Staatsblad* n°. 24), zoo als zij is gewijzigd bij de wet van den 3den Mei 1851 (*Staatsblad* n°. 49).

Bij Zr. Ms. besluit van den 14den April 1855, n°. 51, is aan mr. *W. J. [illegible]*, op zijn daartoe gedaan verzoek, verleend eervol ontslag uit zijne betrekking van regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te Deventer.

Bij Zr. Ms. besluiten van den 15den April 1855, n°. 78 en 81, zijn benoemd:

tot substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Amsterdam, jhr. mr. *F. J. C. Schimmelpenninck*, advocaat te Amsterdam;

tot kantonregter te Heusden, mr. *W. A. Verhellouw*, thans regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te 's Hertogenbosch.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 18den April 1855, n°. 75, zijn [illegible] de navolgende titularissen, als:

tot plaatsvervangend kantonregter te Alkmaar, *C. Boonacker*;

tot plaatsvervangend kantonregter te Schagen, mr. *C. Visser*;

tot griffier bij het kantongeregt te Beverwijk, *H. Hovy*;

tot plaatsvervangend kantonregter te Bruinisse, *J. Hoogenboom* Bz.;

tot plaatsvervangend kantonregter te Lemmer, mr. *W. J. Hemmes*, en

tot kantonregter te Zuidhorn, jhr. mr. *J. W. F. J. du Peyrou van Breugel*.

Voorts is bij dat besluit aan *B. Luijmes* eervol ontslag verleend als plaatsvervangend kantonregter te Lochem, en ter zijner vervanging benoemd mr. *J. E. H.* baron *van Nagell*, burgemeester der gemeente Laren.

Bij Zijner Majesteits besluiten van den 18den April 1855, n°. 76 en 77, zijn benoemd:

tot president der arrondissements-regtbank te Heerenveen, mr. *C. H. S. van Boelens*, thans regter in dezelve regtbank, en

tot regter in de arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, mr. *J. C. van de Kasteele*, thans regter-plaatsvervanger in dezelve regtbank.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Nadat bij het Koninklijk besluit van den 25sten Februarij jl., n°. 1, aan de Koninklijke Akademie van Wetenschappen, gevestigd te Amsterdam, uitbreiding was gegeven, [illegible] academie in hare bijeenkomsten van den 31sten Maart en den 10den en 14den April jl. de navolgende benoemingen geschied, waaraan achtereenvolgende door den Koning goedkeuring is geschonken.

Tot gewone leden der afdeeling voor de wis- en natuurkundige wetenschappen de heeren:

C. H. D. Buijs Ballot;
C. L. Blume;
F. Z. Ermerins;
J. A. C. Oudemans;
C. B. Tilanus.

Tot correspondenten dier afdeeling de heeren:

P. Bleeker;
J. K. Hasskarl;
Fr. Junghuhn.

Tot gewone leden der afdeeling voor de taal-, letter-, geschiedkundige en wijsgeerige wetenschappen de heeren:

L. Ph. C. van den Bergh;
W. G. Brill;
G. H. M. Delprat;
J. van Hall;
W. J. A. Jonckbloet;
H. J. Koenen;
W. Moll;
Is. An. Nijhoff;
J. R. Thorbecke;
G. W. Vreede;
J. de Wal;

van deze hebben evenwel de heeren Thorbecke en Vreede voor het lidmaatschap der akademie bedankt.

Tot correspondenten dier afdeeling de heeren:

C. F. Gericke;
J. F. G. Bruinsma.

Tot buitenlandsche leden dier afdeeling de heeren:

Mich. Chevalier;
H. L. Fleischer;
L. P. Gachard;
Jb. Grimm;
F. Guizot;
C. R. Lepsius;
Th. B. Macaulay;
J. N. Madvig;
L. Ranke;
F. C. von Savigny;
C. Ullmann.

Tot voorzitters, ondervoorzitters en secretarissen der eerstgemelde afdeeling de heeren:

J. van Geuns;
F. J. Stamkart;
W. Vrolik;

der andere afdeeling de heeren:

J. Bake;
J. Bosscha;
H. J. Koenen.

Ten gevolge dezer benoemingen kan de Akademie [illegible] bij het aangehaalde besluit werd uitgebreid, als gevestigd [illegible] beschouwd.

Ten einde over hare bestemming en den geest [illegible] werkzaam zal zijn met kennis van zaken kunne worden [illegible] volgt hier de mededeeling van het reglement der akademie en van de memorie, waarmede de commissie, door den Koning [illegible] tot het doen van voorstellen ter uitbreiding dier instelling, haar ontwerp heeft toegelicht.

REGLEMENT *der Koninklijke Akademie van Wetenschappen.*

Art. 1. Er is voor het geheele Rijk eene Koninklijke Akademie van Wetenschappen gevestigd te Amsterdam.

Art. 2. De Akademie is bestemd tot:

a. een raadgevend ligchaam voor de Regering op het gebied der wetenschap;

b. een middelpunt van zamenwerking voor de beoefenaars der wetenschap in Nederland en zijne overzeesche bezittingen;

c. een band van vereeniging tusschen de geleerden van Nederland en die van andere landen;

d. eene inrigting ter bevordering van zoodanige wetenschappelijke onderzoekingen en ondernemingen, die slechts door zamenwerking van de beoefenaars der wetenschap en door ondersteuning der Regering kunnen tot stand gebragt worden.

Art. 3. Ter bereiking van dit doel zal de academie:

a. verslag doen over zaken waaromtrent de Regering haren raad zal inwinnen;

b. voorstellen aan de Regering rigten betreffende de belangen der wetenschap, en zich te dien einde voor zooveel noodig is, wenden tot de hoofden der departementen van algemeen bestuur;

c. de pogingen van beoefenaars der wetenschap buiten de Akademie ondersteunen, wanneer deze bevonden worden daarop aanspraak te hebben, en hun te dien einde gelegenheid geven hunne geschriften, werkzaamheden of voorstellen aan haar oordeel te onderwerpen;

d. voor zooveel bij de ontwikkeling der wetenschap daaraan behoefte blijkt te bestaan, prijsvragen uitschrijven en de goedgekeurde antwoorden bekroonen en uitgeven;

e. de uitgaven van zoodanige belangrijke werken op zich nemen, als anders voor den opbouw der wetenschap waarschijnlijk zouden verloren gaan;

f. beraadslagen over de wetenschappelijke mededeelingen harer leden, en de slotsommen daarvan openbaar maken;

g. de geschriften, welke zij uitgeeft, aan gelijksoortige buitenlandsche instellingen toezenden, en pogen, de werken door deze in het licht gegeven, in ruiling daarvoor te bekomen;

h. eene wetenschappelijke briefwisseling onderhouden met hare buitenlandsche leden en met hare in 's Rijks overzeesche bezittingen gevestigde correspondenten.

Art. 4. De Akademie bestaat uit *twee afdeelingen:*
eene voor de wis- en natuurkundige wetenschappen, en eene voor de taal-, letter-, geschiedkundige en wijsgeerige wetenschappen.

Art. 5. Elke dezer afdeelingen telt ten hoogste vijftig gewone of binnenlandsche leden, twintig buitenlandsche leden, en in de overzeesche bezittingen des Rijks tien correspondenten.

Art. 6. De leden en correspondenten zullen sooveel mogelijk alle vakken van wetenschap moeten vertegenwoordigen. Zij worden door de afdeelingen benoemd.

De benoemingen worden aan den Minister van Binnenlandsche Zaken medegedeeld en door dezen aan de bekrachtiging des Konings onderworpen.

Art. 7. Tot de benoeming van nieuwe leden en correspondenten wordt, zoo er openstaande plaatsen zijn en de vervulling door de afdeeling noodig wordt geoordeeld, jaarlijks, in de maand April, in elke afdeeling eene bijzondere vergadering gehouden op den dag vóór de na te [illegible]

De [illegible] wier aanspraken op het lidmaatschap door de leden der afdeeling overwogen worden.

De wijze van verkiezing wordt door het reglement van orde voor elke afdeeling bepaald.

Art. 8. Wanneer een gewoon lid den ouderdom van zeventig jaren heeft bereikt, wordt hij onder de rustende leden opgenomen.

Op gronden ter beoordeeling van de afdeeling waartoe hij behoort, kan aan een gewoon lid, dat dien ouderdom nog niet heeft bereikt, op zijn verzoek de titel van rustend lid worden toegekend.

De rustende leden hebben de regten, zonder de verpligtingen, der gewone leden.

Hunne plaats kan door nieuwe benoeming worden aangevuld.

Art. 9. Gewone leden die, zonder wettige redenen van verontschuldiging, zich gedurende twee jaren geheel aan de werkzaamheden der Akademie en de bijwoning der vergaderingen onttrekken, zullen gerekend worden afstand van hun lidmaatschap te hebben gedaan.

Art. 10. Elke afdeeling houdt eenmaal in de maand eene gewone vergadering, met uitzondering van de maanden Julij en Augustus. Ook kunnen buitengewone vergaderingen worden belegd.

De gewone vergaderingen worden in het openbaar gehouden. De tijd van hare opening en sluiting, benevens al wat tot de regeling der werkzaamheden behoort, wordt door het reglement van orde voorgeschreven.

De gewone leden der Akademie hebben regt van zitting in alle *gewone* vergaderingen, doch zullen in de afdeeling, tot welke zij niet behooren, alleen eene raadgevende stem kunnen uitbrengen.

Art. 11. De correspondenten, geroepen om door wetenschappelijke mededeelingen tot het doel der Akademie mede te werken, hebben, bij tijdelijk verblijf in het moederland, zitting in de afdeeling waartoe zij behooren, met eene raadgevende stem.

Art. 12. De Akademie houdt jaarlijks in de maand April eene vereenigde vergadering der beide afdeelingen met gesloten deuren, waarin de volgende werkzaamheden plaats hebben:

a. verslag van [illegible] en de werkzaamheden der Akademie;

b. rekening en verantwoording over het afgeloopen jaar;

c. raming der [illegible] voor het volgend jaar;

d. regeling van [illegible] huishoudelijke belangen.

Art. 13. De Akademie is geregtigd op onbepaalde tijden eene plegtige vereenigde vergadering in het openbaar te houden, waarvan vooraf een programma wordt vastgesteld, en tot welker bijwoning de Koning en de leden van het Koninklijk Huis worden uitgenoodigd.

Art. 14. Een naauwkeurig verslag van den staat en de werkzaamheden der Akademie wordt jaarlijks aan den Koning, en in afschrift aan den Minister van Binnenlandsche Zaken [illegible]. Dit verslag wordt volgens art. 12 vooraf aan de goedkeuring der Akademie onderworpen.

Art. 15. Elke afdeeling bekleedt bij afwisseling om het andere jaar den voorrang.

De overgang heeft plaats na den afloop der [illegible] zitting in art. 12 vermeld.

Art. 16. De voorzitter der afdeeling, die tijdelijk den voorrang heeft, is algemeen voorzitter der Akademie en bestuurt hare vereenigde vergaderingen.

Art. 17. Elke afdeeling benoemt haren voorzitter en onder-voorzitter voor den tijd van één jaar, en haren secretaris voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren; allen zijn bij hunne aftreding herkiesbaar.

De onder-voorzitters en secretarissen wonen te Amsterdam.

De wijze van verkiezing wordt door het reglement van orde geregeld.

De gedane keuzen worden aan den Minister van Binnenlandsche Zaken medegedeeld, en door dezen aan den Koning ter goedkeuring voorgedragen.

Art. 18. De voorzitters, onder-voorzitters en secretarissen der beide afdeelingen maken te zamen het algemeen bestuur der Akademie uit.

Art. 19. Het algemeen bestuur benoemt de beambten der Akademie en is belast met al wat tot de algemeene huishouding en de regeling der uitgaven behoort.

Het kan, zoo dikwijls het dit noodig acht, eene vereenigde vergadering der Akademie bijeenroepen.

Art. 20. Een der beide secretarissen is tevens, zoolang hij zijne betrekking bekleedt, algemeen secretaris der Akademie, en met de zorg voor hare boekerij en het beheer van hare geldmiddelen belast.

Hij wordt benoemd door de Akademie in de vereenigde vergadering der beide afdeelingen in de maand April.

Art. 21. De betrekking van voorzitter en onder-voorzitter [illegible] onbezoldigd.

Voor de secretarissen wordt bij de jaarlijksche raming van de uitgaven der Akademie eene som van vijftien honderd gulden uitgetrokken, waarvan twee derde gedeelten, en alzoo duizend gulden, aan den algemeenen secretaris worden toegelegd.

De gewone leden, buiten Amsterdam wonende, hebben, zoo dikwerf zij ter vergadering komen, aanspraak op eene vergoeding van reis- en verblijfkosten.

Art. 22. De Akademie is gemagtigd aan de Regering behoorlijk ontwikkelde en met redenen omkleede voorstellen te doen ten einde, boven haar jaarlijksch subsidie, tijdelijk te worden te gemoet gekomen voor een bepaald door haar aangewezen doel.

Art. 23. Elke afdeeling stelt een reglement van orde vast, dat aan de goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken wordt onderworpen.

Behoort bij Koninklijk besluit van den 29sten Februarij 1855, no. [illegible]

Mij bekend, MAAW [illegible]
De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

1°. Bij het ontwerpen van een reglement voor de nieuwe instelling, bestemd om, volgens het verlangen van den Koning, aan de bestaande Koninklijke Academie van Wetenschappen zoodanige uitbreiding te geven, dat daarin ook de letteren en geschiedenis en vooral die des Vaderlands, op gelijke wijze als de andere wetenschappen worden vertegenwoordigd, heeft de commissie gemeend, vooraf de eene en andere vraag te moeten overwegen, van welker beslissing bij haar de overtuiging zou afhangen, dat de arbeid, dien zij op zich had genomen, werkelijk kon leiden tot eene zaak, niet alleen zich aanbevelende door eene nuttige strekking, maar ook door practische inrigting, iets goeds in de uitkomst belovende.

[illegible] lofwaardige strekking en [illegible], heeft zij gemeend zich de vraag te mogen stellen, of de oprigting eener Koninklijke instelling ter bevordering der wetenschap, bepaaldelijk met het oog op die vakken, die de Koning aan de Academie verlangt toe te voegen, inderdaad wenschelijk mag heeten en goede vruchten schijnt te beloven. De overweging dezer vraag kwam haar noodzakelijk voor, omdat daaruit tevens de aanwijzing moest voortvloeijen van de onmisbare voorwaarden welker inachtneming tot een waarborg voor de bedoelde goede uitkomsten zou moeten strekken.

3°. De Commissie heeft niet geaarzeld, deze vraag omtrent de wenschelijkheid eener wetenschappelijke instelling, door Koninklijk gezag gevestigd, toestemmend te beantwoorden. Zij is van meening, dat zulk eene instelling, wel verre van eene overtollige [illegible], integendeel hoogst nuttig en van eene heilzame strekking voor maatschappij en wetenschap beiden mag heeten; en zij oordeelt tevens, dat de hier te lande bestaande hooge- en doorluchtige scholen, althans bij hare tegenwoordige inrigting en bestemming, geenszins geregt kunnen worden eene dergelijke stichting overbodig te maken. Het is waar, wanneer men bedenkt, hoe vele aanzienlijke genootschappen, aan de bevordering der wetenschap gewijd, reeds in ons Vaderland bestaan, door den ijver van particulieren in leven en bloei worden gehouden, en ruime vruchten dragen, dan zou bij eene oppervlakkige beschouwing de behoefte aan eene instelling, van 's lands Regering uitgaande, niet groot kunnen schijnen. Doch bij nadere overweging [illegible] tot een ander oordeel geleid. Eene Koninklijke [illegible] heeft een eigenaardig karakter, waardoor zij zich [illegible] andere genootschappen onderscheidt, en dat haar [illegible] een onafhankelijken, uitgebreiden en nuttigen werkkring verzekert. Door de ondersteuning der [illegible] gesteld tot wetenschappelijke [illegible] op veel uitgestrekter gebied en op veel ruimer [illegible] eenig ander genootschap mogelijk zijn kan. De [illegible] het openbaar gezag verleend, schenkt haar het vermogen, bij haren wetenschappelijken arbeid al zulke hinderpalen uit den weg te ruimen, waartegen ook de krachtigste ijver van particuliere vereenigingen dikwijls niet bestand is. En dezelfde hooge bescherming waarborgt haar tevens eene vastheid en duurzaamheid, waardoor zij beveiligd is tegen de wisselingen en gevaren, die inrigtingen van bijzonderen aard niet zelden in haar bestaan bedreigen. Uitgebreider gebied, krachtiger werking en duurzamer leven zijn dus de kenmerkende eigenschappen, waardoor zij zich aanbeveelt, en die haar inderdaad, niet alleen voor de wetenschap, maar ook onmiddellijk voor de Regering zelve, ten hoogste nuttig doen zijn. Waar de Regering in de veelzijdige taak, die haar is opgedragen, de voorlichting der wetenschap behoeft; waar zij de verstandelijke belangen der natie krachtig bevorderen wil; waar zij groote ondernemingen wil uitlokken, bestemd om voor de zaak der verlichting en beschaving [illegible]rijke vruchten te dragen; waar zij zich beijveren wil, den [illegible] des Vaderlands op het gebied der wetenschap te doen [illegible] over-

hoogen: daar vindt zij in eene instelling door openbaar gezag gegrondvest, een steun en eene medewerking, die zij nimmer van de onzekere en wisselende vereenigingen, door particulieren gesticht, zou kunnen verwachten; en waaraan zij niettemin dringend behoefte heeft, omdat het hier de hoogste, de edelste belangen des volks geldt, de verstandelijke ontwikkeling, die de eenige hechte grondslag is waarop het stoffelijk welzijn eener natie moet rusten.

4°. Ook met bepaalde toepassing op de vakken, die de Koning aan de thans bestaande Academie wenscht toe te voegen, de letteren en geschiedenis, acht de Commissie het bovengezegde omtrent het wenschelijke en nuttige eener Koninklijke instelling aan geen redelijken twijfel onderhevig. De wetenschappen, die tot het gebied van letteren en geschiedenis behooren (en de Commissie meent die beide benamingen in den uitgestrektsten zin te moeten opvatten, zoodat zij daaronder alle vakken van menschelijke kennis begrijpt, die niet op zinnelijke waarneming berusten), deze wetenschappen zijn voorzeker voor de geheele maatschappij van even groot aanbelang als hare zusteren, die zich wijden aan het onderzoek der stoffelijke natuur. Hare werking moge zich minder onmiddellijk en regtstreeks op het gebied der praktijk doen gevoelen, hare vruchten mogen minder tastbaar, minder naauwkeurig te berekenen zijn, zij zijn niettemin even wezenlijk; want het onderzoek der onstoffelijke natuur breidt evenzeer den kring der menschelijke kennis met nieuwe ontdekkingen uit, het bevordert evenzeer de algemeene verlichting en beschaving, het veredelt geest en gemoed; en langs duizend onnaspeurbare wegen oefent het op de geheele zamenleving een heilzamen invloed, die niet missen kan ook het stoffelijk welzijn te verhoogen. En daarenboven het materiele belang mag niet de eenige maatstaf van beoordeeling zijn. De behartiging der wetenschap is eene zaak, die Nederland aan zich zelf verschuldigd is, om zich waardig te blijven handhaven in den eervollen rang, dien het zich, als een der meest beschaafde landen, heeft weten te verwerven. Daarom moet die behartiging der wetenschap algemeen en onbekrompen zijn. Niet een gedeelte der vakken van menschelijke kennis moet worden ondersteund en bevorderd, met willekeurige uitsluiting van andere: maar de geheele wetenschap, die der onstoffelijke zoowel als der stoffelijke wereld, heeft op de aanmoediging, bescherming en ondersteuning der Regering eene stellige en onbetwistbare aanspraak; gezwegen nog van de verpligting, die op iedere beschaafde natie rust, om de taal, letteren en geschiedenis van het eigen vaderland, als een heilig erfdeel van het voorgeslacht, in eere te houden en hare wetenschappelijke beoefening met onvermoeide zorg aan te kweeken.

5°. Is alzoo het wenschelijke en nuttige van de uitbreiding, die de Koning aan de Academie van Wetenschappen verlangt te geven, uit het tot hiertoe gezegde gebleken, de Commissie meent tevens daaruit de voorwaarden te kunnen afleiden, van welker bepaalde erkenning en inachtneming het bereiken van het voorgestelde loffelijke doel zal afhangen. Die voorwaarden komen, naar zij meent, voornamelijk hierop neder:

a. Het is in de eerste plaats een stellig vereischte, dat het eigenaardig standpunt der Academie duidelijk worde aangewezen; haar werkkring naauwkeurig afgebakend. Eene Koninklijke academie moet niet slechts een genootschap te meer zijn bij de velen, die reeds in ons Vaderland bestaan. Zij mag zich niet tegenover de vereenigingen, uit den ijver van particulieren ontsproten, als mededingster stellen, veelmin door dergelijke mededinging de vrije werking van anderen belemmeren. Ook mag zij niet treden op het gebied van individueel wetenschappelijk onderzoek, om datgene te doen, wat door bijzondere personen even goed kan worden verrigt. Maar zij moet hare roeping en tevens hare regtvaardiging vinden, deels in hare onmiddellijke betrekking tot de hooge Regering, deels in het groote, uitgebreide, veelomvattende van haren arbeid, en in de overtuiging, dat die arbeid slechts door de krachtige medewerking en ondersteuning van het openbaar gezag kan worden tot stand gebragt.

Uit deze algemeene voorwaarde vloeit regtstreeks het volgende voort:

b. De Academie moet tot de hooge Regering in onmiddellijke betrekking staan. Die betrekking is uit den aard der zaak tweeledig. Zij omvat eene verpligting en een regt: de verpligting namelijk om te antwoorden op de vragen, haar door het landsbestuur voorgelegd, en het regt om zelve aan dat Bestuur voorstellen te doen.

De Regering voor te lichten op het gebied der wetenschap, dat is de eerste en voornaamste roeping eener Koninklijke academie. Zoo dikwijls derhalve haar gevoelen, haar oordeel, haar raad zal worden gevraagd omtrent al die onderwerpen, die met het doel harer instelling in verband staan, moet op haar de verpligting rusten, die vragen op zoodanige wijze te beantwoorden, als zij, na rijpe overweging, met de eischen der wetenschap overeenkomstig zal oordeelen. Zoo dikwijls hare medewerking wordt ingeroepen, om maatregelen der Regering op het gebied der wetenschap te helpen tot stand brengen, moet zij altijd bereid zijn aan die uitnoodiging te voldoen. Hoe meer de Regering zich deze gelegenheid ten nutte maakt, om de onpartijdige belangelooze stem der wetenschap, door deskundigen geuit en met bondige redenen omkleed, te vernemen, des te heilzamer zullen de gevolgen voor het Vaderland zijn. Ja, de Commissie gelooft hare wenschen niet te hoog te stemmen, noch zich aan onbescheidenheid schuldig te maken, wanneer zij de hoop uitspreekt, dat de Regering zal goedvinden de Academie te erkennen als een bestendig raadgevend collegie, dat niet slechts nu en dan, in bijzondere gevallen, wordt geraadpleegd, maar geregeld en voortdurend het openbaar gezag met raad en daad ter zijde staat in alle zaken, die tot haren werkkring behooren. Zoo doende zal hare taak eene wezenlijke en krachtige beteekenis erlangen en de wetenschap in waarheid bevorderlijk worden gemaakt aan het welzijn der natie; zoo doende zal er in de handelingen der Regering, op het gebied van wetenschap en onderwijs, eenheid en veerkracht ontstaan; en heeft men meermalen zich beklaagd over versnippering van krachten, over onzamenhangende, onstelselmatige maatregelen in dit gewigtig deel van wetgeving en bestuur, dat de hoogere belangen der natie omvat: eene bepaling, als de hier voorgedragene, zou, naar het oordeel der Commissie, zeer veel kunnen bijdragen, om de aanleiding tot zoodanige klagten te doen ophouden, althans merkelijk te verminderen.

Maar gelijk aan de eene zijde op de Academie de verpligting rust, de Regering, waar deze het verlangt, te dienen van inlichting en raad, zoo moet zij aan den anderen kant zelve geregtigd zijn, uit eigen boezem voorstellen aan het landsbestuur te rigten. Mogt zij in het belang der wetenschap, waaraan zij is toegewijd, en ter bevordering van het doel harer instelling, een maatregel wenschen uit te lokken, dien zij als nuttig en noodig beschouwt; mogt zij een wetenschappelijk plan hebben beraamd, tot welks volvoering, hetzij om de hooge kosten daaraan verbonden, hetzij om andere redenen, de medewerking van het openbaar gezag een onmisbaar vereischte is: dan mag haar het regt niet ontzegd zijn, gemotiveerde voordragten bij de Regering in te zenden en de gevorderde ondersteuning aan te vragen. Dat regt van zelfstandige ondernemingen, dat bewust zijn van door eigen kracht de opwekking tot nuttigen arbeid te kunnen geven, zal bij de Academie dien ijver, dien lust en die geestkracht ontwikkelen, die steeds haar moeten bezielen, indien zij werkelijk aan het doel harer instelling beantwoorden zal. Zij behoort derhalve geregtigd te zijn, aan de Regering hare voorstellen in te dienen, en zij behoort dat te kunnen doen in de vaste overtuiging, dat die voorstellen daar een open oor zullen vinden: dat zij, als eene instelling door den Koning in het belang der wetenschap gesticht, ook voortdurend en regtmatig het vertrouwen der Regering geniet en daarop eene erkende aanspraak bezit. Zonder wederkeerig vertrouwen, zonder wederzijdsche bereidvaardigheid om krachtig te streven naar het gemeenschappelijk doel, kan de betrekking der Academie tot de Regering niet anders zijn dan een ijdele klank; maar met die beide voorwaarden toegerust, zal zij in waarheid vruchten dragen voor wetenschap en Vaderland beiden.

c. De aard van den wetenschappelijken arbeid, door de Academie te ondernemen, wordt mede door het haar aangewezen eigenaardige standpunt als van zelf bepaald. Is zij eene vereeniging van krachten, onder hoogere bescherming, om met meerder vermogen en in ruimeren kring werkzaam te zijn, dan aan bijzondere personen, hetzij op zich zelve staande, of in genootschappen vereenigd, mogelijk is, dan moet ook haar voornaamste streven zijn: het tot stand brengen van zoodanige wetenschappelijke nasporingen en ondernemingen, die òf om te groote uitgebreidheid, òf om te hooge kosten daaraan verbonden, de krachten van enkele personen te boven gaan; die slechts door de zamenwerking van de beoefenaars der wetenschap kunnen tot stand gebragt worden, en tevens van hooger hand zoodanige ondersteuning, bevordering en bescherming vereischen, dat zij door andere genootschappen bezwaarlijk zouden kunnen verrigt worden. De uitdrukkelijke erkenning van dit beginsel, den aard van den werkkring der Academie aanwijzende, sluit daarom de voordeelen niet uit, die men ook van individuele nasporingen en mededeelingen op wetenschappelijk gebied zou mogen verwachten. Zij bepaalt slechts het hoofddoel der instelling: maar daarnevens blijft aan de leden volkomene vrijheid tot het leveren van bijdragen, uit eigen onderzoek gesproten, die meermalen zullen kunnen strekken tot eene aanleiding, òf om gewigtige vraagpunten der wetenschap aan een gezamenlijk en rijper onderzoek te onderwerpen, òf om grootere ondernemingen uit te lokken of voor te bereiden. Daarom opent de Academie ook aan de beoefenaars der wetenschap, die niet tot hare leden behooren, de gelegenheid om hunne geschriften, werkzaamheden of voorstellen aan haar oordeel te onderwerpen, en schenkt hare ondersteuning aan datgene, dat daarop aanspraak zal kunnen maken. Daarom onderhoudt zij met hare buitenlandsche leden en met hare in 's Rijks overzeesche bezittingen gevestigde correspondenten eene geregelde briefwisseling, en verzamelt telkens nieuwe stof voor toekomstige werkzaamheden. Zoo tracht zij van alle kanten de verspreide pogingen tot zamenwerking te leiden en als in een middelpunt te vereenigen; een band te vormen, die zoowel de Nederlandsche geleerden onderling, als tevens dezen met die van andere landen verbindt; en door dit alles het hoofddoel van hare instelling te bereiken: de behartiging, ontwikkeling en opbouw der wetenschap op zoo ruime schaal, als waartoe zij op haar bijzonder standpunt geroepen is.

d. Om echter aan deze verpligtingen behoorlijk te kunnen voldoen, is het eene onmisbare voorwaarde dat zij daartoe door de Regering in staat worde gesteld door eene materiele ondersteuning, aan de ruimte van haren werkkring geëvenredigd. Vele groote en belangrijke ondernemingen op het gebied der wetenschap zullen door haar niet tot stand gebragt kunnen worden, wanneer zij niet kan beschikken over de noodige hulpmiddelen. Hare leden stellen hunnen tijd en hunnen ijver, de inspanning hunner beste krachten, ten dienste voor de bevordering van het doel der instelling, en geenerlei persoonlijke belooning wordt daarvoor verlangd. Maar hetgeen men verlangt, en waarop men regtmatige aanspraak heeft, is slechts dit, dat de pogingen, die men in deze betrekking aan de goede zaak ten koste legt, door de Regering, zooveel in haar vermogen is, worden ondersteund, ten einde niet, bij gebrekkige middelen, de belangstelling verflaauwe, de ijver verslappe en het streven worde verlamd. Wil de Regering van de door haar gestichte instelling ruime vruchten zien, dan is het in de eerste plaats hare roeping, den lust en den ijver van de leden zijner instellingen op te wekken en aan te vuren door de zekerheid, dat op de krachtige medewerking van het openbaar gezag niet te vergeefs zal worden gerekend.

6°. Zoodanig zijn, naar het oordeel der Commissie, de voorwaarden van welker erkenning en inachtneming het bereiken van het doel der Academie zal afhangen, en wier het althans in de magt der Regering staat, die goede uitkomst te verzekeren. De Commissie wenscht voor de leden der instelling geenerlei uiterlijk aanzien, geenerlei voorrang of eerbetoon — zij moet haar aanzien en haren rang ontleenen van de verdiensten harer leden —; maar men wenscht slechts van de Regering de erkenning en vaststelling van die voorwaarden, zonder welke al het streven der instelling of ijdel of althans onbeduidend zou zijn, en zij reeds bij den aanvang de kiem des verderfs in zich dragen zou. Erkenning van het eigenaardige standpunt, dat aan eene Koninklijke instelling voegt; regeling van hare betrekking tot de Regering, van hare verpligtingen en van hare regten; aanwijzing van een ruimen wetenschappelijken werkkring, bemoedigend vertrouwen en onbekrompene ondersteuning: ziedaar hetgeen de Regering doen kan, om, voor zoover dit van haar afhangt, zorg te dragen, dat de Academie zoowel aan het doel harer stichting, als aan de billijke verwachting der natie beantwoorde.

7°. In de overtuiging van deze onbewimpeld uitgesproken [illegible], acht de Commissie het raadzaam, dat de Regering, bij [illegible] goedkeuring van het ontworpen reglement, openlijk blijk [illegible] den aard en de bestemming der Academie in den bovengeschetsten zin verstaat: en zij neemt derhalve de vrijheid voor te stellen, dat het Koninklijk besluit, waarbij het reglement mogt worden vastgesteld, [illegible] voorafgegaan door eene *overweging*, van dezen of dergelijken inhoud:

"Wenschende aan de bij Ons besluit van den [illegible] 1851, n°. 3, ingestelde Koninklijke Academie van Wetenschappen eene zoodanige uit-

breiding te geven, dat daarin ook de letteren en geschiedenis, en vooral die des Vaderlands, worden vertegenwoordigd;

» Verlangende, dat aan deze instelling zoowel in het belang Onzer Regering en der gansche maatschappij, als in dat van de wetenschappen, tot welker bevordering en ontwikkeling zij geroepen wordt, steeds eene vrije en onbelemmerde stem omtrent al wat met hare roeping in verband staat, verzekerd zij;

» En willende aan haar de toezegging verleenen van de stoffelijk ondersteuning die zij beheeft, om zich naar behooren te kwijten van de op haar rustende verpligting, met dien ijver en die aandacht, die het Vaderland van haar mag verwachten,

» Hebben besloten vast te stellen het reglement, bepalende de organisatie en de wijze van werken der Koninklijke Nederlandsche Academie van Wetenschappen.

» Art. 1." enz.

Na deze uiteenzetting der hoofdbeginselen, die der Commissie bij het ontwerpen van het reglement tot leiddraad hebben verstrekt, laat zij thans nog de eene en andere opmerking volgen tot nadere toelichting van enkele der door haar voorgestelde artikelen.

Art. 4. De Commissie heeft de bestemming der nieuwe afdeeling omschreven door: *taal- en letterkunde, geschiedenis en wijsbegeerte.* Zij meent hiermede naar den geest en volgens het verlangen van den Koning te hebben gehandeld, al heeft zij zich niet letterlijk gehouden aan de bewoordingen, vervat in haren aanstellingsbrief. Tegenover de wis- en natuurkundige wetenschappen in den ruimsten omvang schijnt het billijk, dat ook de kring dier wetenschappen, die Zijne Majesteit thans vertegenwoordigd wenscht te zien, even ruim worde genomen; zoodat daartoe alles gebragt worde, wat betrekking heeft: òf tot de studie der talen, die het voertuig zijn der menschelijke gedachte; òf tot het onderzoek der geschrevene gedenkstukken, waarin de menschelijke geest zijne ontdekkingen of zijne scheppingen tot blijvend nut voor allen heeft nedergelegd; òf tot de nasporing der geschiedenis, dat is, van de ontwikkeling der menschheid in alle rigtingen; òf wel tot het gebied der bespiegelende gedachte, die het denkvermogen zelf tracht te doorgronden, en uit het geheele zamenstel der menschelijke kennis de eeuwige wetten op te sporen, welker inzigt den geest tot hoogere waarheden opleidt. Door deze ruime omschrijving wordt, naar het oordeel der Commissie, aan de eischen der wetenschap regt gedaan, die de aanspraak heeft op onverdeelde behartiging, zonder uitsluiting van enkele deelen.

Tot juist verstand van de door haar gekozen bewoordingen, meent zij echter hierbij te moeten opmerken, dat zij den werkkring der Academie bepaald wenscht te zien tot het gebied der eigenlijke *wetenschap.* Wanneer zij derhalve het woord *letterkunde* stelt, dan bedoelt zij ook deze *als wetenschap*, dat is, in zooverre zij op onderzoek en nasporing berust, in zooverre zij de uitbreiding der stellige kennis beoogt. *Letterkunde*, als zuivere *kunst* beschouwd, als berustende op talent en genie, behoort minder eigenaardig tot den werkkring eener wetenschappelijke academie. Voortbrengselen der dichtkunst en welsprekendheid, als gewrochten der kunst, hoe hoog ook te waarderen, zijn niet de vruchten, die men verwacht van eene academie, bepaaldelijk aan de wetenschap gewijd. Maar de theoretische grondslag van beide, de wetten der aesthetica, en daarnevens de verklaring der literarische gedenkteekenen, en de geschiedenis van hunne ontwikkeling en hunnen zamenhang: ziedaar wat de *letterkunde* als wetenschap kenmerkt, en wat de Commissie door die benaming wenscht te verstaan.

Art. 5. Na rijpt beraad heeft de Commissie gemeend, het aantal der leden te moeten verdeelen naar den maatstaf van hetgeen bij de thans bestaande Academie bepaald is. Het komt haar voor, dat dit aantal in elk opzigt doelmatig is, en tusschen het te veel en te weinig het juiste midden houdt.

Artt. 6, 7 en 8.

Art. 9. De Commissie meent te moeten opmerken, dat het reglement eenigen waarborg dient te bevatten voor het nadeel, voortvloeijende uit de volslagene werkeloosheid van eenig lid, dat alsdan eene plaats inneemt, door een ander welligt op nuttige wijze te vervullen. In het reglement van het voormalige Koninklijk Nederlandsche Instituut bestond eene bepaling nagenoeg gelijkluidende met de in dit artikel voorgedragene. Zij is bij de Eerste Klasse van voornoemd Instituut eenmaal in toepassing gebragt. Het reglement der Academie van Wetenschappen, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 26 October 1851, voorziet in deze behoefte door de bepaling van art. 16, welke alleen de vergaderingen betreft. De Commissie heeft gemeend haar in het algemeen op de werkzaamheden van toepassing te moeten maken. De ondervinding leert, dat leden, die ongaarne buiten woonplaats verlaten of wel daarin verhinderd worden, toch zeer werkzaam voor de instelling kunnen zijn. In dergelijk geval wordt het zeer netelig, gelijk de ondervinding reeds aan de tegenwoordige Academie leerde, volgens haar art. 16, een lid ter vervangwording te roepen, dat in negen achtereenvolgende vergaderingen afwezig bleef, hoewel hij voor het overige werkzaam was en zijne belangstelling deed blijken.

Art. 10. De Commissie heeft, wat betreft de openbaarheid der gewone vergaderingen, het heilzame beginsel gevolgd, aangenomen bij het reglement der tegenwoordige Academie, en bij haar met vrucht in toepassing gebragt.

Deze Academie (gelijk blijkt uit haar ontwerp, dd. 27 November 1853 aan het Departement van Binnenlandsche Zaken aangeboden) wenscht, dat alleen in de maanden Julij en Augustus geene vergaderingen worden gehouden. Het is haar ook gebleken, dat de vaststelling van het uur van openen en sluiten der vergadering in het organiek reglement, een lastigen band oplegt. Zij wenschte ook daarom deze bepaling naar het reglement van orde over te brengen, ten einde haar gemakkelijker naar tijdsomstandigheden te kunnen wijzigen. De Commissie heeft gemeend aan dezen wensch gehoor te moeten geven, en stelde in dien geest dit artikel te zamen.

De laatste alinea van dit artikel vloeit uit de nu ontworpen zamenstelling der Academie uit twee afdeelingen voort. Het is billijk, dat hare leden met eene raadgevende stem zitting hebben in de afdeeling, waartoe zij niet behooren. Het zal wel onnoodig zijn hier bij te voegen, dat, naar het oordeel der Commissie, eene beslissende stem zich in het algemeen moet beperken tot die onderwerpen, bij welke beslissing door meerderheid van stemmen mogelijk is; maar dat daarvan al diegenen behooren uitgesloten te zijn, die zich tot zuiver wetenschappelijke vraagpunten bepalen. Eene beslissing daarover door meerderheid van stemmen, als ware het door eene gezaghebbende magt, zou voor de wetenschap verderfelijk, of liever eene ongerijmdheid zijn.

Bij dit artikel heeft de Commissie tevens overwogen, in hoeverre het raadzaam mogt wezen aan de afdeelingen der Academie het regt toe te kennen, zich in sectien te splitsen, tot meer bepaalde behandeling van wetenschappelijke vraagpunten: in den geest van art. 13 van het concept-reglement ten jare 1850 door het committé van het Koninklijk Nederlandsch Instituut ontworpen. De Commissie erkende de groote voordeelen, aan zulk eene splitsing verbonden, die telkens deskundigen in kleineren kring bijeen roept, om over datgene te handelen, wat tot ieders specialiteit behoort, en waardoor het bezwaar zou worden opgeheven, dat dikwijls in eene vergadering een onderwerp ter sprake kan komen, waarin een aantal leden te zeer vreemdelingen zijn, om daarover een oordeel te kunnen uitbrengen. Doch er stonden aan de verwezenlijking van dit plan practische moeijelijkheden in den weg, die de Commissie niet wist op te lossen, en die haar noopten het daartoe strekkende voorstel achterwege te laten. Zij meende hiertoe te eerder te kunnen besluiten, daar men allen grond heeft om te vertrouwen, dat in de hier aangeduide behoefte zal kunnen worden voorzien bij het reglement van orde, hetzij door het voorschrijven van afzonderlijke commissien voor speciale werkzaamheden, hetzij door zoodanige andere bepalingen, als later nuttig en uitvoerbaar zullen blijken.

Art. 11. Dat de Commissie bij dit artikel, behelzende eene aanwijzing van de verpligting en van het regt der correspondenten, niet tevens de buitenlandsche leden genoemd heeft, is daaraan toe te schrijven, dat zij de betrekking van deze laatsten meer als eene eervolle onderscheiding aan uitstekende geleerden bewezen, beschouwt, dan wel als eene roeping, waaraan bepaalde verpligtingen zouden verbonden zijn. Men mag van de buitenlandsche leden, uit belangstelling in de Academie, die hun het lidmaatschap aanbood, welwillende medewerking hopen en verwachten; maar het scheen ongepast, daarvan in het reglement opzettelijk melding te maken.

Art. 12.

Art. 13. Men heeft aan de Academie de bevoegdheid willen laten, om des verkiezende, en zoo bijzondere omstandigheden dit wenschelijk maken, eene plegtige vergadering in het openbaar te houden. De Commissie zoude echter ongaarne zien, dat daarmede weder in het leven wierden geroepen de vroegere openbare vergaderingen des Instituuts. Uit den aard der zaak zal bij de instelling, gelijk zij nu werd ontworpen, slechts zelden eene dergelijke plegtige vergadering voorkomen.

Art. 14. Bij dit artikel wordt voorgesteld, het verslag onmiddellijk den Koning aan te bieden, en een afschrift daarvan aan den Minister van Binnenlandsche Zaken te zenden, opdat hierdoor een band tusschen Zijne Majesteit en de Academie ontsta. De tegenwoordige Academie heeft blijkens het art. 16 van haar ontwerp van 27 November 1853, den wensch tot dergelijke onmiddellijke betrekking met het geëerbiedigd Hoofd van den Staat uitgedrukt.

Artt. 15, 16, 17.

Art. 18. Door de bepaling van dit artikel wordt een noodzakelijk algemeen bestuur in het leven geroepen. Het zal het committé van voorzitters, secretarissen en algemeen penningmeester van het voormalig Instituut vervangen.

De Commissie stelt zich voor, dat hierdoor steeds behoorlijk doordachte en uitgewerkte voorstellen aan de vereenigde vergadering van de beide afdeelingen der Academie zullen kunnen aangeboden worden; en dat de geheele administratie der Academie de eenheid zal verkrijgen, zonder welke haar bestaan onmogelijk wordt. Aan deze zucht naar eenheid van administratief beheer hecht zich ook de bepaling van art. 20, omtrent de benoeming van eenen algemeenen secretaris.

Artt. 19, 20.

Art. 21. De Commissie heeft voor de bezoldiging van de secretarissen der afdeelingen den maatstaf gevolgd, aangewezen door art. 11 van het reglement der tegenwoordige Academie. Zij ontveinst zich de bekrompenheid van het cijfer niet, vooral zoo men de menigvuldige bezigheden, de gevorderde bekwaamheden, en de verantwoordelijkheid overweegt, aan deze betrekking verknocht en door haar gevorderd. Gaarne zag zij het daarom hooger opgevoerd, maar meent dat haar standpunt haar belet, daaromtrent een nader voorstel te doen. De toekenning van een verdubbeld honorarium aan den algemeenen secretaris acht zij onmisbaar. De ondervinding der tegenwoordige Academie leert, dat door zich tevens met de geheele administratie en met het beheer der bibliotheek te belasten, de betrekking van den secretaris eene beroepsbezigheid wordt, welke zoo veel van zijnen tijd en zijne zorgen vordert, dat het niet dan billijk kan geacht worden, daaraan eenige vergoeding te verbinden.

De bepaling omtrent de vergoeding van reis- en verblijfkosten aan de gewone leden, buiten Amsterdam wonende, zoo dikwerf zij ter vergadering komen, stemt geheel overeen met hetgeen daaromtrent, onder goedkeuring der Regering, en naar aanleiding van den brief van den Minister van Binnenlandsche Zaken in dato 12 April 1853, bij de tegenwoordige Academie vastgesteld is.

De tusschen deze en de Regering gevoerde briefwisseling toont, dat de billijkheid van den eisch eener dergelijke vergoeding als beginsel door de Regering werd aangenomen, en de vergelijking van het aantal leden, dat *vóór* en dat *na* het toekennen der vergoeding de vergaderingen der Academie bijwoonde, leert dat de maatregel doeltreffend is. De Commissie acht het dan ook onnoodig daarover verder uit te weiden.

Art. 22. Hierbij heeft de Commissie nagenoeg hetzelfde te voegen. Ook hier kon haar maatstaf geen andere zijn, dan die van het Koninklijk besluit van 26 October 1851 (art. 5), en van de verhooging van subsidien, verleend door het besluit van den Minister van Binnenlandsche Zaken, in dato 21 Mei 1853, n°. 70. Deze verhooging brengt de toelage van het Rijk aan de thans bestaande Academie op f 7500. De Commissie, deze som nagenoeg verdubbeld voorstellende, heeft zich door nauwkeurige becijfering overtuigd, dat, wanneer daarvan, bij de voorgenomen uitbreiding der Academie en bij hare splitsing in twee afdeelingen, voldaan worden de reis- en verblijfkosten der leden buiten Amsterdam, de onmisbare kosten tot het in orde houden en de completering der boekerij, de jaarwedden der secretarissen, als ook de bezoldiging der beambten en de onvermijdelijke huishoudelijke kosten, er alsdan voor de jaarlijksche drukloonen slechts eene geringe som overblijft: eene som, die ter naauwernood voldoende zal blijken, zoo de werkzaamheid der nieuwe afdeeling, gelijk te hopen en te verwachten is, aan die der thans bestaande Academie evenredig zal wezen.

Met aandrang verwijst de Commissie te dezen opzigte naar het hierboven (sub lit. *d*) gezegde, en tevens tot de uittreksels der reglementen van buitenlandsche academien, welke zij hiernevens overlegt; en zij

acht het wenschelijk en billijk, dat de jaarlijksche toelage gesteld worde op eene som, althans niet lager dan de door haar aangewezene. (1)

Het voorstel in de tweede alinea van dit artikel heeft betrekking op die grootere ondernemingen van wetenschappelijken aard, waaromtrent in het reglement geene bepaalde voorziening kan worden gegeven, al staan zij dan ook, volgens het boven uiteengezette, regtstreeks in verband met het hoofddoel der Academie.

Art. 23.

Art. 24. De Commissie geeft in bedenking, of het niet beter ware deze bepaling, gevorderd wegens art. 7 van het Koninklijk besluit van 26 October 1851, in het Koninklijk besluit van de oprigting der Academie op te nemen. Zij gevoelt, dat het geen eigenlijk reglementair artikel kan wezen; [illegible] heeft toch niet willen verzwijgen, dat eene dergelijke bepaling omtrent de bezittingen van het voormalig Instituut, welke op de tegenwoordige Academie overgingen, gevorderd wordt. (2)

Aldus opgemaakt in onze vergaderingen, gehouden te Amsterdam, den 13den April 1854, den 5den Mei 1854, den 24sten Mei 1854 en den 31sten Mei 1854.

(*Get.*) J. van Geuns.
W. Vrolik.
Abr. des Amorie van der Hoeven.
J. van Lennep.
J. Heemskerk.
J. Bake.
M. de Vries.

(1) De eerste alinea van dit artikel, waarop bovenstaande toelichting betrekking heeft, luidde aldus:

» Eene jaarlijksche toelage van f 14,000 wordt aan de Academie uit 's Rijks geldmiddelen verzekerd, waaruit zij de onkosten voldoet voortvloeijende uit de bepalingen van het reglement."

Zij is weggelaten, dewijl dit punt geregeld is bij het Koninklijk besluit houdende uitbreiding der Academie.

(2) Dit artikel, luidende:

» De bezittingen van het voormalig Koninklijk Nederlandsche Instituut zullen, van den dag af der vaststelling van dit reglement in eigendom aan de Academie overgaan. Eene daarvan opgemaakte naauwkeurige lijst wordt bij de Academie bewaard, en in afschrift toegezonden aan den Minister van Binnenlandsche Zaken",

is weggelaten, dewijl art. 7 van het Koninklijk besluit van 26 October 1851, n°. 8, de bezittingen van het Instituut reeds aan de Academie had toegekend.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

Door den telegraaph ontvangt men berigt uit Weenen, dat gisteren (Donderdag) weder eene zitting, de elfde doch niet de laatste, door de conferentie gehouden is. Het blijkt alzoo, dat de nadere instructien, die de Russische gevolmagtigden in het begin dezer week ontvangen hebben, niet van dien aard zijn dat de voortzetting der onderhandelingen onmogelijk wierd. Dit is al wat met zekerheid omtrent den tegenwoordigen staat der onderhandelingen kan worden gemeld.

— In de zitting der Pruisische tweede kamer van den 18den dezer is het vraagstuk van den Sondtol in openbare behandeling gekomen. Door den afgevaardigde Sänger was een voorstel gedaan strekkende om de regering aan te manen tot het nemen van afdoende maatregelen ter opheffing van genoemden tol. De commissie, in wier handen dit voorstel gesteld was, en die daarover, gelijk reeds berigt is, met den minister von Manteufel in overleg was getreden, had dien ten gevolge aan de kamer voorgedragen te verklaren, dat zij, in volledige overeenstemming met de regering, de nadeelige gevolgen van den Sondtol voor den handel en de reederijen van Pruissen erkent, en op grond der door de regering gedane mededeelingen verwacht, dat deze geene voor de afschaffing van den Sondtol gunstige gelegenheid ongebruikt zal laten voorbijgaan. [illegible] beraadslaging werd door de oppositie aan de regering [illegible] dan eene gunstige gelegenheid tot bereiking van dat doel [illegible] onder anderen in 1852, als wanneer zij veeleer, door de [illegible] Londensche protokol over de Deensche erfopvolging [illegible] invloed van Rusland in de Oostzee, en daarmede [illegible] Sondtol te verzekeren. Van dien kant werd tevens [illegible] gekomen was, om krachtige maatregelen tot [illegible] van dien bezwarenden tol te nemen, vermits Rusland [illegible] was om Pruissen wegens dergelijke maatregelen te bedreigen. [illegible] von Manteufel herhaalde de vroeger door hem gegeven verzekering, dat de regering van den schadelijken invloed des Sondtols overtuigd en steeds op het wegnemen van die nadeelen bedacht was; hij voegde er echter bij dat, zoo men ten deze werkdadige maatregelen van de regering verwachtte, deze beter door zwijgen dan door spreken zouden voorbereid worden. Ook aan verdedigers van den Sondtol en van Denemarkens regt om dien te heffen, ontbrak het niet; het voorstel der Commissie werd intusschen aangenomen.

Onder een aantal in dezelfde zitting behandelde verzoekschriften bevond zich ook een van eenige burgemeesters, die de wederinvoering verlangden van de straf der stokslagen voor kinderen, landloopers, luijaards, bedelaars, ongehoorzame dienstboden enz. De meerderheid van 134 leden besloot het verzoekschrift ter zijde te leggen; intusschen schaarden zich toch 66 leden aan den kant van den afgevaardigde von Gerlach, om te verlangen dat het stuk aan de regering zou worden verzonden met aanbeveling om het in overweging te nemen.

RUSLAND.

Te Weenen zijn berigten van Sebastopol ontvangen, loopende tot 12 April: volgens dezelve, gingen de geallieerden voort, de vesting en inzonderheid den Malakoff-toren, te beschieten, voor alsnog zonder veel uitwerking, terwijl de Engelsche en Fransche oorlogsschepen ter reede gereed lagen om den aanval op de vesting van die zijde te ondersteunen.

De Londensche *Morning Post* meldt, op gezag van particuliere berigten uit Parijs, dat de depêches omtrent de beide eerste dagen van het bombardement de uitwerking van het vuur in het midden laten, als aan het oog onttrokken wordende door de rook- en stofwolken waarin de vesting bestendig gehuld was. Volgens hetzelfde blad verwachtten de belegeraars geen beslissende uitwerking van hun vuur vóór den vijfden of zesden dag van het bombardement.

Een ander van de ministeriële Londensche bladen, de *Globe*, stelt den uitslag van het bombardement als vrij onzeker voor.

De *Times* van jl. Woensdag zegt: » Er moeten eenige dagen verloopen, voor dat er zekerheid kan zijn omtrent de volle uitwerking van het vuur der Engelsche en Fransche batterijen; maar hoe langer het kan worden voortgezet, des te meer grond hebben wij om te verwachten dat des vijands geschut tot zwijgen zal gebragt worden. In allen gevalle moet dit bombardement de belegering, zoo als zij tot nog toe aangelegd is, tot eene krisis en waarschijnlijk tot een eind brengen; want indien de vesting nu niet genomen kan worden op deze wijze, dan is het hoog tijd om het plan van den aanval te veranderen.

» Het leger der geallieerden in de Krim is talrijk en in een uitstekend bruikbaren staat; het heeft vele versterkingen ontvangen, maar die dappere troepen, welke den harden winter doorgestaan hebben, maken deszelfs kern uit. De vraag, welk gebruik van deze sterke legermagt te maken, is alzoo een der gewigtigste onderwerpen van beraadslaging voor de geallieerde gouvernementen; en het is waarschijnlijk om aan de behandeling dezer vraag deel te nemen, dat de Fransche minister van oorlog, de maarschalk Vaillant, een veldheer van veel bekwaamheid en ervaring, Keizer Napoleon bij zijn bezoek in Engeland vergezelt. Doch welk plan ook bij die beraadslaging aangenomen worde, het lijdt bij ons geen twijfel dat de Keizer zich zelven een meer werkdadig aandeel in deszelfs uitvoering voorbehoudt. Algemeen gelooft men dat zijn uitstap naar Engeland gevolgd zal worden door zijn vertrek naar het oorlogstooneel, terstond na de opening der groote tentoonstelling te Parijs; en alhoewel wij onlangs nog gewaarschuwd hebben tegen zulk eene avontuurlijke onderneming des Keizers, zien wij thans een zoo groot gemis aan eene krachtige en oppermagtige leiding in het leger der geallieerden, dat wij ons verheugen zullen over iederen maatregel, die strekken kan om meer gang en kracht aan de krijgsoperatien van den aanstaanden veldtogt bij te zetten."

— Volgens particuliere berigten uit St. Petersburg van 10 April, waarvan de *Indépendance Belge* gewaagt, verwachtte men aldaar thans, dat het vaarwater niet vóór den 15den Mei zoo ver van ijs bevrijd zou zijn dat de scheepvaart kon hervat worden.

Dezelfde berigten melden, dat het aandenken der inneming van Parijs op 31 Maart 1814, dit jaar, bij het terugkeeren van dien dag, te Moskau met ongewone geestdrift gevierd is.

— Een der van het Fransche gouvernement onafhankelijke Parijsche dagbladen, de *Presse*, behelst eenen brief uit St. Petersburg van 9 April, waarin het volgende voorkomt: » De oude generaal Yermoloff, een der vermaardste mannen in Ruslands krijgsgeschiedenis, heeft zich uit Moskau, welke stad hij tijdens het leven van Keizer Nikolaas, en hoewel herhaaldelijk door dezen uitgenoodigd, niet had willen verlaten, herwaarts begeven, hier ter stede eenige dagen vertoefd, en thans de terugreis naar Moskau aangenomen. Gedurende zijn verblijf alhier is de oude krijgsman met allerlei bewijzen van eerbied en ingenomenheid ontvangen, en door het publiek bejegend op eene wijze die aan een gekroond hoofd zou toekomen, veeleer dan aan een particulier, al heeft deze ook de schitterendste diensten aan zijn land bewezen.

» De generaal Yermoloff is dezelfde, bij wien de adelstand van Moskau zich uit eigen beweging vervoegde, toen het overlijden van Keizer Nikolaas door het gelui der klokken van het Kremlin den volke verkondigd werd. Bij die gelegenheid zou het eigenaardig geweest zijn, dat de betuigingen van rouw en verknochtheid aan den troon het eerst aan deszelfs vertegenwoordiger, den gouverneur van Moskau, gebragt waren. Niet minder opmerkelijk is de wijze waarop de Russische partij het verblijf van haar hoofd hier ter stede heeft doen strekken, om hare denkwijze aan den dag te leggen; de generaal Yermoloff is hier, vooral van de zijde der hooge aristokratie, met beleefdheden en eerebewijzen [illegible] overstelpt; hij is zoo in 't oog loopend gevierd als iemand, die [illegible] gered had, naauwlijks zou mogen verwachten. Voor een ieder, althans in de politieke wereld, is het blijkbaar dat al die vleijerijen van den trotschen adel eigenlijk een protest waren tegen de Duitsche partij of met andere woorden tegen de partij des vredes. De verdeeldheid tusschen de beide partijen moet zeer levendig zijn, wanneer zij in een land, als dit, op zulk eene wijze voor het publiek ten toon gespreid wordt."

ENGELAND.

De Keizer en de Keizerin der Franschen hebben gisteren (Donderdag) een plegtstatig bezoek aan de [illegible] hoofdstad gebragt, en zijn er zoo op het stadhuis [illegible] overheid der City, als op de straten door de bevolking [illegible] blijken van geestdrift bejegend.

Ook uit steden van het Vereenigd Koningrijk, alwaar de opschudding van een plegtstatigen intogt niet medewerkt om de gemoederen in beweging te brengen, wordt aan den Keizer der Franschen hulde gebragt. Zoo is reeds te Liverpool, Manchester, Salford, Edinburgh en Dublin door de stedelijke overheid, door de vertegenwoordiging van den handelstand enz. besloten adressen aan Keizer Napoleon te zenden.

Deze adressen stemmen in strekking en hoofdzaak alle min of meer overeen met het adres van het bestuur der City van Londen; daarin wordt gezegd: » Het heilspellend bezoek van Uwe Majesteit en van de Keizerin aan onze beminde Souverein wordt door ons welkom geheeten als het zekerste onderpand voor de hartelijke aaneensluiting [illegible] tusschen de twee magtigste natien van Europa bestaat; eene aaneensluiting [illegible] ook op het oorlogsveld, niet met zelfzuchtige bedoelingen van [illegible] of heerschzucht, maar ter behoeding van de vrijheid en onafhankelijkheid harer bondgenooten tegen de vijandelijke aanranding [illegible] zoekende mogendheid.

» Uwe Majesteit kan zeker zijn dat de krachtige door[illegible] hetgeen voor eene zoo heilige en regtvaardige zaak onder[illegible] [illegible] ondersteuning zal vinden bij het Engelsche volk, het[illegible] krachten inspannen en ieder offer blijmoedig brengen zal, [illegible] de hulp zijner dappere bondgenooten, onder den zegen der [illegible] Voorzienigheid, de overwinning en, als gevolg daarvan, [illegible] eervollen en duurzamen vrede verworven zal hebben.

» Wij bidden dat Uwe Majesteit [illegible] mogen worden,

om te regeren over eene verlichte en ridderlijke natie; en om, met Hare Keizerlijke Majesteit de Keizerin, een lang leven te genieten, vol geluk en opgeluisterd door de beoefening der kunsten, onder de zegeningen van een dankbaar en welvarend volk."

Bij het Britsche Lagerhuis is jl. Dingsdag en Woensdag niets van belang voorgevallen. Gisteren heeft het, wegens de komst van Keizer Napoleon in de hoofdstad, geene zitting gehouden. Heden (Vrijdag) zou de kanselier der schatkist de voordragt tot aanwijzing der middelen ter tafel brengen en daarbij het finantiele plan des gouvernements voor het aangevangen dienstjaar uiteen zetten.

De *Times* klaagt dat het Lagerhuis in dezen tijd zoo weinig uitrigt, dat het niet langer een oor heeft voor plannen tot binnenlandsche verbetering, en zelfs onvermogend schijnt om het bestuur der krijgszaken uit den ouden slendergang op een beteren weg te brengen. » Wanneer onze keizerlijke bezoeker weder in zijne hoofdstad is — zegt het hoofdorgaan der Britsche dagbladpers in arren moede — zal hij, ongetwijfeld met veel genoegen en voorzeker met eenige reden, kunnen berigten dat hij ons parlementair staatsleven in een bijkans volslagen stilstand heeft gevonden. De tegenwoordige toestand van het Huis der Gemeenten is schier de vleijendste pligtpleging, waarmede Engeland den Keizer kon ontvangen."

— Hoewel het plan der geldleening, die door het Britsche gouvernement voorgenomen is, aan de » groote mogendheden der geldmarkt" veel voordeel schijnt te beloven, wordt het door de *Times*, die veelal de denkwijze der Londensche handelswereld uitdrukt, in verscheiden opzigten afgekeurd. Na eene en andere bedenking tegen hetzelve ingebragt te hebben, zegt het genoemde blad: » Doch al onze bezwaren worden onbeduidend bij vergelijking met onzen afkeer van de door het gouvernement gemaakte bepaling, dat geene andere aanbiedingen zullen in aanmerking genomen worden dan voor het geheele bedrag der leening. Eerst zeide de kanselier der schatkist, dat aan zulke aanbiedingen de voorkeur zou worden gegeven, maar dat hij, die slechts op een deel der leening een bod deed, deswege niet zou worden uitgesloten van de mededinging. Deze aankondiging mishaagde aan de rondom hem vereenigde grooten van de finantiele wereld; het was een nieuw stelsel, zeide men, hetwelk door mededinging op kleiner schaal een beletsel zou in den weg leggen aan de vorming van groote aanbiedingen. Toen dit aangevoerd werd, gaf de kanselier der schatkist toe, en zeide dat geene aanbieding voor een minder bedrag dan de volle som van zestien millioen pond sterling zou aangenomen worden. Zoo is de schatkist, of liever de beurs van iederen Engelschman overgeleverd aan het veelal ongenadige goeddunken van eenige groote finantiele aannemers, die slechts eene onderlinge afspraak behoeven te maken om aan het land eene geldboete, zoo zwaar als zij goedvinden, op te leggen voor deszelfs berusting in zulke daden zijner bestuurders."

Verder zegt de *Times* in zijn beursberigt: » Het schijnt dat het tot stand komen der nieuwe geldleening geheel van de heeren Rothschild zal afhangen. De heeren Baring zijn niet voornemens de lieden, met welke zij zaken doen, tot deelneming uit te noodigen. Bij vroegere gelegenheden van dien aard werd, zonder tusschenkomst van een of anderen bankier, door het bestuur onzer effectenbeurs eene inschrijving geopend; maar al deszelfs invloedhebbende leden schijnen thans te denken, dat de heeren Rothschild het best kunnen beoordeelen, welke prijs in redelijkheid aan het land moet betaald worden voor deszelfs schuldbrieven; en alzoo [illegible] geldleening een [illegible] waarop de gebeurtenissen der naaste toekomst, op het oorlogsveld gelijk op het terrein der diplomatie, geheel onzeker zijn, en hierom zullen de kapitalisten bij hunne aanbiedingen het hun toekomende voordeel zeer ruim berekenen, ten einde tegen het gevaar van onverwachte en ongunstige tijdingen gewaarborgd te zijn. Doch indien zij al te veel vorderen, zal het gouvernement nog altijd vrijheid hebben om de mededinging ruimer open te stellen of het publiek tot deelneming uit te noodigen."

— Volgens een telegraphisch berigt is de Britsche Oostzee-vloot, uit 12 linieschepen en 4 korvetten bestaande, den 18den dezer door de Belt voorbij Nyeberg gestevend.

TURKIJE.

Berigten uit Konstantinopel, van 9 April, verzekeren dat de handelsscheepvaart op den Beneden-Donau niet langer door de Russen belemmerd zou worden.

Men had in de Turksche hoofdstad met genoegen vernomen, dat in de eerste dagen dezer maand tien duizend man Turksche troepen uit Eupatoria naar Kamiesch overgevoerd waren, om aan de beslissende krijgsoperatien tegen Sebastopol deel te nemen.

Een door den Franschen *Moniteur* medegedeeld schrijven uit Mossul, van 8 Maart, bevestigt het berigt, dat de opstandelingen in Kurdistan door de Turksche troepen ten onder gebragt zijn.

BELGIE.

[illegible] middelen hebben in het afgeloopen vierendeelsjaars aan de [illegible] 20,191,170 fr. 16 c. opgebragt, dat is 241,214 fr. 72 c. [illegible] in het eerste quartaal van 1854. De opbrengst van het [illegible] de rivier en kanaaltollen en van den staats-spoorweg is [illegible], daarentegen die van het registratieregt veel grooter [illegible] 1854.

— Den 23sten [illegible] de spoorweg in de Belgische Kempen, van Lier naar Turnhout [illegible] opengesteld worden.

[illegible]

PARIJS, Donderdag 19 April. [illegible] rente fr. 69.70; idem 4½ pCts. fr. 94.25.

LONDEN, Donderdag 19 April. [illegible] à 90¼ pCt.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGRAVENHAGE, den 20sten April.

Wij zijn door het Departement van Finantien in de gelegenheid gesteld tot de mededeeling van de volgende opgave van op den 15den April 1855 in de onderstaande entrepôts aanwezige hoeveelheid ruwe suiker:

Amsterdam	pond	15,187,592
Rotterdam	»	5,210,304
Dordrecht	»	560,718
Schiedam	»	652,664
Middelburg	»	671,161
Totaal	pond	22,293,034

De met de jongste mail bij het Departement van Kolonien uit Suriname ontvangen berigten, omtrent den gezondheidstoestand aldaar, luiden bevredigend.

De gele koorts, welke in genoemde kolonie laatstelijk onder de schepelingen van Zr. Ms. stoomschip *Curaçao* heeft geheerscht, schijnt geweken te zijn; — terwijl de pokken (omtrent welker waren aard de geneeskundigen van gevoelen verschillen), ofschoon nog heerschende, echter, voor zoo ver bekend was, geene slagtoffers maakten.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden is bepaald, dat de behandeling van het wets-ontwerp, [illegible] bepalingen omtrent de kosten der huizen van bewaring, tot eene nadere bijeenkomst uitgesteld, en dat inmiddels eene Memorie van Beantwoording, door den Minister van Justitie op het verslag ingezonden, gedrukt en aan de leden rondgedeeld zal worden.

Het wets-ontwerp tot regeling en beperking der uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering is aangenomen met 23 tegen 7 stemmen, nadat daarover de heeren van Eijsinga en Lotsij, alsmede de Minister van Justitie het woord hadden gevoerd.

Tegen het wets-ontwerp hebben gestemd de heeren van Eijsinga, de Bruijn, van Swinderen, Regout, van Sasse van Ysselt, van den Driesen Beerenbroek.

Het wets-ontwerp houdende regeling der verantwoordelijkheid van de hoofden der ministeriele departementen, werd zonder beraadslaging met 29 tegen *ééne* stem, die van den heer van Swinderen, aangenomen.

Over het wets-ontwerp tot aankoop van 2½ en 3% Nationale Schuld tot vervanging der schatkistbiljetten [illegible] het woord de heer van Rijckevorsel [illegible] het met algemeene stemmen werd aangenomen.

Nadat de Minister van Binnenlandsche Zaken eenige inlichtingen had gegeven welke gevraagd waren door den heer van Swinderen betrekkelijk het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting, voor 1855 (Stichting van een stoomgemaal op den IJssel), werd dit in stemming gebragt en met 29 tegen *ééne* stem, die van den heer de Villers de Pité, aangenomen.

De Vergadering is daarop tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Blijkens een verslag van Zijner Majesteits consul te ST. PETERSBURG, zijn te Kronstadt gedurende 1854 uit zee slechts aangekomen 16 schepen, waarvan 7 onder Deensche, 1 onder Mecklenburgsche, 2 onder Noorweegsche, [illegible] Pruissische, [illegible] Amerikaansche en 2 onder [illegible] 1853 overwinterd hebbende), als 7 onder Deensche, 3 onder Noorweegsche, 2 onder Pruissische, 1 onder Mecklenburgsche, 2 onder Russische, 2 onder Amerikaansche en 1 onder Engelsche vlag.

De kustvaart met Finland heeft bijna voortdurend, en uit hoofde van het zachte weder tot in het begin van November plaats gehad.

Bij keizerlijk besluit van 23 Junij 1854 zijn de invoerregten op 111 artikelen, bij invoer van de landzijde, verminderd; zulks was reeds geschied, op 1°. April voor de koffij van Z. R. 3.70 op Z. R. 2.50, voor olijfolie van Z. R. 1.85 op Z. R. —65, per pud; en op 9 April voor de ruwe suiker van Z. R. 3.80 op Z. R. 2 per pud, benevens toelating van geraffineerde suiker in brooden, tegen Z. R. 4 per pud.

De invoer geschiedde voornamelijk over Kowno [illegible]

Van ruwe suiker was de voorraad op 1°. Januarij [illegible] de aanvoer in 1855 beliep 207,000 pud (waaronder [illegible] Javasuiker); de consumtie in 1854 was 910,154 pud, zoodat de voorraad op 1°. Januarij jl. was 249,000 pud.

De hoeveelheid beetwortelsuiker, in 1854 aangevoerd, schat men op 850,000 pud.

De prijzen waren voor ruwe Java suiker [illegible] 27½ tot 29, voor witte Havannah-suiker R. B°. 28½ tot 31 [illegible] voor Java-koffij [illegible] 9½ tot 11½ voor indigo Bengal Z. [illegible] 100, voor [illegible] Z. R. 85 à 105.

Meekrap werd niet aangevoerd [illegible] kleine fijne en onberoofde 7 [illegible]

Cochenille Java rees [illegible]

De prijzen waren [illegible] mer kaas 16 à 18 [illegible] in den winter aangekomen) [illegible]

Men rekent dat van Petersburg [illegible] van Nowgorod, Twer en Moskou [illegible] 50,000 vaten talk, en op ultimo December [illegible] vaten waren overgebleven.

Voor gele kaarsen talk beliepen de prijzen van R. B° 135 tot 161; echter zijn de prijzen in December gerezen tot R. B° 118, zoowel voor talk op de plaats als op levering in Augustus 1855.

Van potasch [illegible] uitgevoerd, en de prijs daalde op 45 R. B°. aan het [illegible] jaar werden echter eenige honderd vaten naar Kowno vervoerd, en betaald met 56 R. B°.

Men rekent dat van de naar Petersburg bestemde en gedeeltelijk te Nowgorod en Twer afgehouden hennep, 600,000 pud gedeeltelijk hiervan over Kowno zijn verzonden; de prijs liep van 90 tot 75 R. B°, de voorraad aan de plaats beloopt circa 500,000 pud, meest half gehekelde hennep. Er is betaald voor beter qualiteit, op levering in Julij aanstaande 93½ R. B°.

Van koetsta zijn 68,000 pud geëxpedieerd.

Van koperrood is bijna alles, wat voorhanden was, verzonden; de in de laatste tijden genoemde prijzen zijn te noteren als volgt:

Voor	N. N. Demidoff	19¼	Z. R.
»	Paschoff	14	»
»	Kroon	16¼	»

Van granen en lijnzaad, die het meest van de blokkade te lijden hadden, daalden de prijzen voor:

Tarwe van 8 à $8\frac{1}{2}$ tot op 6 à $5\frac{1}{2}$ Z. R.
Rogge » $6\frac{1}{2}$ Z. R. tot op $3\frac{1}{2}$ »
Lijnzaad » 7 » » » 5 »

Van tarwe en rogge zijn nog belangrijke hoeveelheden voor vreemde rekening te St. Petersburg liggende.

Staat der opbrengsten van den Aken-Maastrichtschen Spoorweg.

Maart 1855.

Gedurende deze maand werden vervoerd:

17,124 reizigers	. . . .	f 3,582.615
4,078,850 Ned. ponden goederen	. . . . . .	6,541.35
verkocht		
49,550 Ned. pond schaalkolen } 50,007 halve mudden gruiskolen }	. . . . . .	10,161.04
	Totaal . .	f 20,285.005
	Bedrag der vorige opgave . .	25,269.72
	Totaal generaal . .	f 45,554.725

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden: 1°. vel 133—137 der *Bijlagen* van het BIJBLAD II, inhoudende het vervolg van het Verslag der Commissie, bij besluiten der Kamer van 17 Dec. 1853 en 17 Julij 1854 benoemd tot onderzoek van de verslagen der Regering omtrent het beheer en den staat der Oost-Indische bezittingen over 1851 en 1852; en 2°. vel 146 derzelfde *Bijlagen*, behelzende een gedeelte van het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs voor het wetsontwerp tot voorloopige voorziening in sommige waterschapsbelangen.

Rijnhoogte te Keulen. 19 April 12 vt. 11 dm. Rhl.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Noordholland*.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 25sten April 1855, des namiddags ten 2 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Gouverneur des Konings in de provincie Noordholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 9de district [illegible] in het locaal van het Provinciaal Bestuur te Haarlem, [illegible]

1°. [illegible] voor den zanddijk [illegible], en de levering van steen tot onderhoud der Rijkswaterwerken op dat eiland, overeenkomstig artt. 8 en 9 van de bestekken;

2°. eenige in dit jaar uit te voeren werken aan de haven te Nieuwediep.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

De Bestekken zullen ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordholland te Haarlem, voorts op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Vier dagen vóór de besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 9de district.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, volgens eene bekendmaking der Siciliaansche regering, te rekenen van [illegible] op de *Colombaja* te *Trapani*, op N. breedte [illegible] van *Parijs* (12° 30' 16" beoosten [illegible]) is ontstoken een *catadioptrieke* [illegible], afgewisseld met schitteringen [illegible] 13,41 mètres boven het waterpas [illegible] mijlen van 60 in een graad.

Voorts, dat op het eiland *Favigno*, [illegible] breedte 38° 20', lengte 12° 31' 50" Oost van [illegible] *Greenwich*), sedert den 8sten Maart dezes jaars [illegible] trieke lichttoestel, gelijk aan den bovengenoemden. Het brandpunt van dien lichttoestel is verheven 139,40 mètres boven het waterpas der zee, en het licht sigtbaar op 14 mijlen van 60 in een graad.

's Gravenhage, den 11den April 1855.

Voor den Minister voornoemd.
De Secretaris-Generaal,
MULLER.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden dat in de *Hevel* en *Oude Maas*, iets bewesten de haven van *Heerjansdam*, tegen den steilen Noordwal, een gaffelschip gezonken is, waarvan [illegible] boven water sigtbaar; liggende het achterschip tegen den steil [illegible] en het voorschip in de diepte van 4 vademen of 75 palmen, [illegible] water.

's Gravenhage, den [illegible] April 1855.

De Minister voornoemd,
DE SMIT V. D. BROECKE.

MINISTERIEN VAN MARINE EN VAN OORLOG.

Koninklijke Akademie voor de Zee- en Landmagt.

De Ministers van Marine en van Oorlog brengen, ieder voor zooveel hem aangaat, ter kennis van Ouders en Voogden, die verlangen mogten dat hunne zonen of pupillen tot [illegible] Adelborst of als Kadet op de Koninklijke Academie voor de Zee- en Landmagt worden geplaatst, dat zij, ten einde bedoelde hunne betrekkingen worden toegelaten tot het vergelijkend examen, hetwelk omstreeks het midden van de maand Junij aanstaande te Breda, tusschen de Adspiranten naar gezegde plaatsing zal worden gehouden, een adres aan het Departement van Marine of aan dat van Oorlog zullen behooren in te zenden, naar gelang de toelating bij de Zee- of Landmagt wordt verlangd; en wel vóór den 12den Mei aanstaande, zullende na dat tijdstip geene verzoeken ter admissie tot voorschreven examen meer worden aangenomen. Het voormelde verzoekschrift zal eene naauwkeurige opgave moeten bevatten van den naam, de woon- en geboorteplaats van Vader en Moeder of van Voogden. Voorts zal daarbij bepaaldelijk moeten worden vermeld, voor zooveel de Zeemagt aangaat of men wenschte dat de jongeling worde opgeleid hetzij voor het Corps Mariniers of voor het vak van den Scheepsbouw, wat de Landmagt betreft voor welke dienst (hier te lande of in de Oost of West-Indien) en voor welk wapen men wenscht dat de jongeling, bij het bezit van de vereischte kunde, als Kadet worde opgeleid; zullende, bijaldien de admissie niet uitsluitend voor één wapen verlangd wordt, in het adres de volgorde moeten worden opgegeven, waarnaar men begeeren mogt, dat de jongeling, niet voor het eerst gekozen wapen kunnende worden toegelaten, tot plaatsing bij een ander in aanmerking worde gebragt.

Bij de hierboven bedoelde aanvrage zal moeten worden overgelegd:

1°. eene verklaring waaruit blijkt dat de Adspirant Nederlander is;
2°. de geboorte-acte van den Adspirant; en
3°. eene verklaring van eenen geneesheer, inhoudende dat de Adspirant gevaccineerd is of de kinderpokken heeft gehad.

De Adspiranten zullen, om in dit jaar tot het examen te kunnen worden toegelaten, op den 1sten September aanstaande den vollen ouderdom van veertien jaren moeten hebben bereikt, en niet ouder mogen zijn dan achttien jaren, weshalve ten dezen jare alleen admissibel zijn jongelingen geboren in het tijdvak van en met 1°. September 1837, tot en met 31 Augustus 1841.

De Adspiranten worden vóór den aanvang van het examen door eene commissie geneeskundig onderzocht, en diegenen welke bij dat onderzoek bevonden worden behebt te zijn met ligchaamsgebreken, welke, ofschoon vóór hen geene vrijstelling van de dienst der Nationale Militie medebrengende, niet te min hun in dienst treden als vrijwilliger bij de zee- of landmagt in den weg staan, worden tot het examen niet toegelaten.

Het examen om als Adelborst of Kadet te worden geadmitteerd, bestaat in de volgende vakken:

a. het schrijven;
b. de grammaticale gronden van de Nederlandsche en Fransche talen. De Adspirant moet met gemak uit de laatste in het Nederlandsch kunnen vertalen.

Van de Adspiranten voor de Zeemagt wordt daarenboven gevraagd, de kennis der eerste gronden van de Engelsche en van de Adspiranten voor de Landmagt, [illegible] in de Hoogduitsche taal;

c. de gronden der algemeene geschiedenis, inzonderheid tot aan de 16de eeuw, en de aardrijkskunde;
d. de rekenkunde; daaronder begrepen de leer der evenredigheden en de gewone en tiendeelige breuken met toepassing op het nieuwe stelsel van maten en gewigten; wordende er vooral vereischt dat de Adspirant naauwkeurig en vlug rekene; en
e. de vier regels der stelkunst, met geheele en gebroken exponenten en de eerste beginselen der meetkunst tot aan de inhoudvinding der vlakke figuren.

De Adspiranten worden gerangschikt naar de kunde, die zij in de hierboven opgegeven vakken hebben aan den dag gelegd. Bij gelijke kunde komt, bij de Adspiranten voor de Landmagt, in de eerste plaats in aanmerking de kennis van de gronden der Engelsche taal, en voor de Zee- en Landmagt de meerdere kennis in de verschillende talen, in de geschiedenis en in de aardrijkskunde.

De verdere vordering in de wiskunde komt dan alleen in aanmerking, wanneer die in de overige vakken gelijkstaat.

Voor de Adspiranten voor de dienst in Oost-Indie, is de kennis van het Maleisch letterschrift eene aanbeveling.

De plaatsing als Adelborst of Kadet geschiedt naar deze [illegible].

De belanghebbenden worden voorts verwittigd, dat de [illegible] plaatsen ter vervulling zijn opengesteld, als:

van Adelborst:
4 voor de Scheepsconstructie en
1 voor het corps Mariniers;
van Kadet voor de dienst hier te lande:
30 voor de Infanterie;
8 voor de Cavalerie;
25 voor de Artillerie en
5 voor de Genie;
van [illegible] in de Koloniën:
[illegible]
[illegible] West-Indie;
[illegible] voor de Artillerie in West-Indie;
2 voor de Artillerie in West-Indie en
[illegible] Oost-Indie.

De Adelborsten [illegible] Scheepsconstructie zullen worden geplaatst tegen eene vrijstelling van twee derden of f 400 van de gewone contributie (f 600) 's jaars, onder verband nogtans dat zij, de gedachte Academie verlatende, hebbende als Adspirant-Ingenieur, geen ontslag op hun verzoek [illegible] bekomen, en, na hunne benoeming tot Ingenieur, [illegible] achtereenvolgende jaren den lande zullen moeten dienen.

De Kadetten voor de wapens der Artillerie, Cavalerie en Genie hier te lande betalen f 600 als jaarlijksche bijdrage aan de Academie; terwijl die bijdrage voor de Adelborsten der Mariniers en voor de Kadetten der Infanterie hier te lande f 450 bedraagt.

De Kadetten voor de dienst in de kolonien bestemd betalen [illegible] verschillende wapens de helft der zoo even gemelde sommen; [illegible] de wederhelft van die sommen uit de koloniale fondsen [illegible].

Bovendien betaalt ieder Kadet bij zijne intrede voor [illegible] voor de Scheepsconstructie, de Artillerie, Cavalerie en [illegible], en voor de Mariniers en Infanterie f 50, waarvoor hij [illegible] van de Academie de hem aldaar verstrekte boeken en [illegible] in eigendom behoudt.

De Adspiranten voor de dienst in de kolonien [illegible] niet eerder tot Kadets benoemd, dan nadat de Ouders [illegible] zich bij borgtogt hebben verbonden, om de uit de [illegible] aan de [illegible] van die jongelingen [illegible] te betalen

in geval zij hunne bestemming niet volgen; het geval van overlijden alleen uitgezonderd.

Van de deswege te passeren acten van borgtogt, naar het model dat aan de belanghebbenden door den Gouverneur der Academie zal worden toegezonden, moet eene eerste grosse in executoriale vorm, aan den raad van administratie der Academie worden ingediend.

Ten slotte wordt ter kennis gebragt van hen die vermeenen in de termen te verkeeren van het bepaalde bij art. 22 van het reglement voor gezegde Academie, dat het verzoek om tegemoetkoming in de studiekosten voor hunne zonen of pupillen, gelijktijdig met de aanvrage om toelating tot het vergelijkend examen moet worden gedaan; zullende daartoe strekkende adressen, welke later worden ingezonden, buiten beschikking worden gehouden.

's Hage, den 6den April 1855.

Voor den Minister van Marine,
De Secretaris-Generaal,
Muller.

De Minister van Oorlog,
B^on. Forstner van Dambenoy.

DROOGMAKING VAN HET HAARLEMMERMEER.

De Commissie van beheer en Toezigt verwittigt de Gegadigden dat zij zal overgaan tot de reeds voorloopig aangekondigde *negende* verkooping van gronden in den Haarlemmermeer-polder, gelegen tegen de reeds verkochte perceelen aan de zijde van Aalsmeer en Leymuiden, op Donderdag 3 Mei 1855, en zoo noodig den volgenden dag, des morgens ten half tien ure, te Haarlem in den Grooten Vauxhall.

De algemeene voorwaarden, met de algemeene kaart van den geheelen Polder, benevens de bijzondere voorwaarden, de bijzondere kaarten, en de staten der te veilen perceelen zijn den 5den April en later te verkrijgen op vrachtvrije aanvraag, en tegen betaling van 25 cents, bij den heer de Breuk, Boekhandelaar te Leyden.

Inlichtingen zijn te bekomen bij den Ingenieur Michaëlis, te Haarlem.

De Commissie voornoemd,
Gevers van Endegeest.

*** De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Noordholland, residerende te Haarlem, herinnert bij deze, dat zij weder hare gewone vergadering houden zal op Woensdag den 9den Mei aanstaande, en verzoekt tevens allen, welke dan verlangen toegelaten te worden tot het Heel-, Verlos- of Artsenijmengkundig Examen, of tot dat van Tandmeester of Drogist, zich vóór den laatsten dezer maand bij requeste, met overlegging van hunne geboorte-acte en van voldoende bewijzen wegens hunnen volbragten leertijd, op behoorlijk zegel te vervoegen bij den ondergeteekende.

Haarlem, 13 April 1855.

De Provinciale Commissie voornoemd,
Namens dezelve,
M. N. Beets, *Secretaris.*

AANKONDIGING.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, Gelet op de artt. 4 en 5 van het Reglement op de uitoefening der Jagt en Visscherij in de provincie Zuidholland, afgekondigd bij resolutie van den 5den Augustus 1853, n°. 2 (*Provinciaal Blad* n°. 89),

Heeft goedgevonden, ten einde zooveel mogelijk [illegible] voor te [illegible] onderscheidene vischnetten vastgesteld, de belanghebbenden opmerkzaam te maken, dat, ingevolge art. 5 van dat Reglement, met den 1sten Julij 1855, de bepalingen in werking treden van het aangehaald art. 4, volgens welke de grootte van de mazen der vischnetten, waardoor verstaan wordt de lengte van twee zijden der vierkante maas (te zamen genomen) niet te [illegible], niet minder mag zijn dan:

Voor de zegens: vleugels	40	Ned.	strepen;
» » kuil	20	»	»
» » schakels	65	»	»
» » fuiken: vleugels	25	»	»
het lijf	20	»	»
de kubbe	15	»	»
» » trommels	[illegible]	»	»
» » vlouwnetten, vlootnetten en vleetnetten	70	»	»
» » kruisnetten en gebben	[illegible]	»	»

En zal deze kennisgeving in het *Provinciaal Blad van Zuidholland*, in de *Nederlandsche Staats-courant*, en in het *Dagblad van Zuidholland en 's Gravenhage* worden geplaatst en de vereischte exemplaren daarvan in plano gedrukt, aan de Burgemeesters en Wethouders der gemeenten in Zuidholland worden gezonden ten fine van afkondiging en aanplakking.

's Gravenhage, den 3den April 1855.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
Van der Heim.

OPENBARE AANBESTEDING.

De [illegible] Ingenieur te 's Bosch zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het [illegible] twee aarden dammen in de voorgracht van het Fort [illegible].

Deze Aanbesteding zal geschieden den 25sten April 1855, des morgens ten 11 ure, in [illegible] te 's Bosch, alwaar van den 21sten dier maand het [illegible].

Inlichtingen kunnen [illegible] bij den Eerstaanwezend Ingenieur te 's Bosch.

GEREGTELIJKE [illegible].

[illegible]

De Commissie uit het Provinciaal [illegible] te zamen gesteld, ter voldoening aan art. 11 [illegible] het Notaris-ambt van 9 Julij 1842, tot het afnemen der [illegible] die verlangen mogten zich in staat gesteld te zien om [illegible] Notaris te dingen, maakt bij deze aan de belanghebbenden [illegible] tot het bedoelde einde zal vaceren op Woensdag den drie en twintigsten Mei

aanstaande, des voormiddags ten tien ure, in een der vertrekken van het Hofgebouw.

De Commissie herinnert voorts de Adspiranten aan de voorschriften van art. 3 der voorschreven wet, en verlangt overigens dat zoodanige stukken, welke aan haar moeten worden ingediend, tijdig en portvrij zullen worden bezorgd ter Griffie van den Hove.

Middelburg, den 19den April 1855.

De Commissie voornoemd,
De Procureur-Generaal bij den Hove, M. Verbrugge.
De Raadsheeren, A. J. v. Deinse. Vaillant.

*** De Commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Limburg, zamengesteld, ingevolge art. 11 der wet op het Notaris-ambt van den 9den Julij 1842 (*Staatsblad* n°. 20) tot het afnemen der examina, bij art. 10 en volgende dier wet vereischt;

Gezien artt. 12 en 14 der voornoemde wet,

Bepaalt dat zij ten voorschreven einde op *Dingsdag den negen en twintigsten Mei aanstaande*, en zoo noodig, de daarop volgende dagen, *des morgens ten tien ure*, in eene der zalen van het Paleis van Justitie te *Maastricht* zitting zal houden.

Herinnert de belanghebbenden aan de voorschriften, vervat in art. 13 van evengemelde wet, met uitnoodiging om alle stukken, daarbij bedoeld, portvrij aan haar toe te zenden.

Gedaan in het Paleis van Justitie te Maastricht, den 10den April 1855.

De Procureur-Generaal,
U. W. E. Cazius.

De Raadsheeren,
A. van der Vrecken.
V. Geusau.

*** Bij Acte van den 19den Maart, verleden voor het Kantongeregt n°. 4, arrondissement Leeuwarden, provincie Friesland, is door *Adrianus van Slooten*, Lid der Provinciale Staten van Friesland en Secretaris der gemeente Dokkum, wonende aldaar, Handligting verleend aan zijnen Zoon *Adolf van Slooten*, tot het uitoefenen van het beroep van Zeepzieder en tot het drijven van Handel, aangaan en teekenen van Verbindtenissen en al hetgeen tot de uitoefening van vorenstaand bedrijf betrekking heeft.

De Kantonregter [illegible] n°. 4, te Dokkum, arrondissement Leeuwarden, provincie Friesland,
[illegible]

*** Bij Acte tusschen de ondergeteekenden, [illegible] Amsterdam, op den 18den April 1855, voor den Notaris *Johannes Albertus Hoog* en Getuigen te Amsterdam verleden, geregistreerd, is verklaard dat de Houthandel, door wijlen den Heer *Hendrik Gritters* onder de Firma van *J. Gritters* gedreven, met den 1sten Januarij 1855 op deszelfs Zoon, den ondergeteekenden *Jan Gritters* is overgegaan, met bepaling echter dat de handelingen en verbindtenissen door hem, hetzij op zijnen eigen naam, hetzij op dezelve Firma *J. Gritters*, sedert den 1sten Januarij 1855 bereids gedaan en aangegaan, of in het vervolg aan te gaan, den boedel en de erven van genoemden overleden Heer *Hendrik Gritters* geenszins betreffen, — terwijl alle nog onafgeloopene zaken en verbindtenissen de voorschrevene Firma tot den 1sten Januarij 1855 betreffende, door de mede ondergeteekende *Catharina Doublet*, weduwe *Hendrik Gritters*, zullen worden vereffend en afgedaan.

[illegible]

E. Doublet.

*** De Schuldeischers van wijlen *Sijbren Jans Teitsma* en *Jantje Abrahams Heidanus*, in tijde echtelieden te Birdaard, worden Opgeroepen om op Woensdag den 16den Mei 1855, des namiddags ten 3 ure, in de herberg Altena bij Dokkum te compareren tot het ontvangen van Rekening en Verantwoording wegens het beheer tot vereffening der Nalatenschap van de opgedachte Overledenen, en der Uitbetaling van de preferente vorderingen, alsmede van de overige, voor zooverre het bedrag toereikend zal zijn.

*** Degenen die iets te vorderen hebben van of onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van [illegible] *Becker*, Broodbakker, gewoond hebbende en op [illegible] Hoorn overleden, worden verzocht, om voor [illegible] 1855 met overlegging van bewijsstukken, hetzij in [illegible] met vrachtvrije brieven, daarvan opgave te doen ten kantore van den Notaris *G. Beldingh*, in de Ramen te Hoorn; [illegible] van genoemde Nalatenschap, ingevolge Art. [illegible] Wetboek, Opgeroepen, om op Woensdag [illegible] middags ten 11 ure, ten kantore van genoemden Notaris te [illegible] tot het aanhooren van Verslag, [illegible] meergemelde Nalatenschap, [illegible] Boedels, ten [illegible] overgegaan.

PRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, Vrijdag den 20sten April.

Nederland.	Werk. Schuld. 2½ pct.	61¾	61 13/16	—
	Dito 3 pct.	73⅞	74	74
	Dito 4 pct.	90⅝	90 11/16	90 11/16
Rusland.	Bij Hope en Co. 5 pct.	101¾	—	—
	Dito [illegible] 5 pct.	—	—	—
Spanje.	Nieuwe 3 pct. thans 1 pct.	18	18⅛	18⅛
	Dito binnenlandsche 3 pct.	31⅛	—	—
Oostenrijk.	Metalliek 1816—1852 5 pct.	61⅞	62¼	—
	Dito 1847—1852 2½ pct.	31⅞	32	—
	Dito 1849—1854 5 pct.	73¾	74	73¾
België.	Bij Rothschild 2½ pct.	56⅛	—	—
Portugal.	Obligatien 3 pct.	37⅝	37¾	37⅝
Peru.	Geldl. 2½ pct.	—	—	—
Mexico.	Obligat. 1851 3 pct.	19⅞	—	—

Flaauwe beurs met weinig handel.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.